

TBMM BAŞKANLIĞI BASIN AÇIKLAMASI

23 Mayıs 2007 Çarşamba

BİLGİ EDİNME HAKKININ KULLANIMI GİDEREK YAYGINLAŞIYOR

2006 YILINDA BİLGİ EDİNME BAŞVURULARI % 38 ORANINDA ARTTI

Bilgi Edinme Hakkı Kanununun 30. maddesi uyarınca Şubat ayı içerisinde kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, bilgi edinme hakkına ilişkin başvurulara ait istatistiki verileri içeren 2006 yılı raporlarını Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna göndermişlerdir.

Bilgi Edinme Değerlendirme Kurulu aynı maddenin "Kurul, hazırlayacağı genel raporu, söz konusu kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte her yıl Nisan ayının sonuna kadar Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderir. Bu raporlar takip eden iki ay içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyuna açıklanır." hükmü uyarınca, hazırladığı genel raporu, kurum ve kuruluşların raporları ile birlikte 30/04/2007 tarih ve 490 sayılı yazısıyla Başkanlığımıza sunmuştur.

Bu raporlar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca kamuoyunun bilgisine sunulmuş ve TBMM internet sitesinden yayımlanmıştır.

Rapordaki verilere göre 2006 yılında Türkiye genelinde 864.616 adet bilgi edinme başvurusu yapılmıştır. 2005 yılının 626.789 adet olan başvuru sayısı dikkate alındığında, başvurularda Türkiye genelinde 2006 yılında 2005 yılına göre yaklaşık yüzde 38 oranında bir artış görülmektedir.

2006 yılında toplam başvuruların yüzde 86.4'üne olumlu cevap verilmiştir. Olumlu cevap verilen başvuru sayısı 746.999'dur. Kısmen olumlu kısmen de olumsuz cevaplanan başvuru sayısı da 38.092'dir. Kısmen olumlu cevap verilen başvuruların oranı ise yüzde 4.4'tür.

Toplam başvurular içerisinde gizli ya da Devlet sırrı niteliğindeki bilgiler çıkarılarak bilgi ve belgeye erişim sağlanan başvurular 9.617 adettir. Bu sayı toplam başvurunun yüzde 1.1'idir.

Yanlış kuruma yapıldığı için doğru kurum ve kuruluşa yönlendirilen başvuru sayısı genel toplam içerisinde yüzde 6.7 olmuştur. Bu oranın oldukça düşük düzeyde olması da bu hakkın kullanımında sistemin oldukça düzgün işlediğini göstermektedir.

2006 yılında reddedilen başvuru sayısı 69.199 adet olmuştur. 2005 yılında reddedilen başvuru oranı yüzde 8.6 iken 2006 yılında bu oran yüzde 8'e inmiştir.

2006 Yılı raporuna göre belediyelere yapılan başvurularda artış olmuştur. Bu da vatandaşların yaşadıkları bölgelerin sorunlarıyla daha yakından ilgilendiklerinin ve denetimini yapmak istediklerinin bir göstergesidir.

2006 yılı içerisinde Bilgi Edinme Değerlendirme Kuruluna kurum ve kuruluşların verdiği cevaplar üzerine 1.164 adet itiraz başvurusu yapılmıştır. Bunlardan 1.115 adet başvuru, 2006 yılı içerisinde incelenerek karara bağlanmıştır. Bu başvuruların 354 adeti kabul, 215'i ise kısmen kabul edilmiştir. 480

başvuru için kurum ve kuruluşların cevapları yerinde görüldüğünden red kararı verilmiştir. 31 adet başvuru ise itirazın süresi içerisinde yapılmaması nedeniyle işleme konulamamıştır. 2006 yılında karara bağlanamayan 49 başvuru ise 2007 yılı içerisinde incelenmiş ve sonuçlandırılmıştır.

Kurula itiraz eden 1.164 başvuru sahibinden 539'u ise yargıya başvurmuştur.

2006 yılında Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlarca uygulamada karşılaşılan tereddütler için Kurula 36 başvuru yapılmış ve Kurulun aldığı kararlar ilgili kurumlara bildirilmiştir.

2006 yılında Türkiye Büyük Millet Meclis Başkanlığına 2.286 başvuru yapılmış; bunların 1.276'sı olumlu cevaplandırılmış; 292 başvuru ise ilgili kurumlara gönderilmiştir. 2005 Yılında TBMM'ye 311 adet bilgi edinme başvurusu yapıldığı dikkate alındığında, bir önceki yıla göre 2006 yılında başvuru sayısında yüzde 735 oranında artış olmuştur.

Bilindiği üzere demokratik ülkelerde, bilgi edinme hakkı, temel hak ve özgürlükler içerisinde vazgeçilmez olarak kabul edilmektedir. Bilgi edinme hakkı, yönetilenlerin yönetenlerin işlem ve faaliyetlerini denetlemesini sağlayan bir hak olarak, demokrasinin olmazsa olmazları arasında yer almaktadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında açıklık ve şeffaflık bilgi edinme hakkının kullanımının yaygınlaşmasıyla gerçekleşmekte, bu süreç kamu yönetiminin kendini geliştirmesine ve vatandaşların da Devlete olan güvenlerinin beslenmesine katkı sağlamaktadır. Bu açıdan, yıllar içerisinde bilgi edinme sisteminin kullanımındaki artış ve başarılı seyir, ülkemizin geleceği açısından sevindiricidir.